

prima instanță: M.Ulinici
instanța de apel: N.Cernat, L.Bulgac, A.Pahopol

dosarul nr.2r-559/15

D E C I Z I E

26 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Judecători:

Valentina Clevadi

Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Comunitatea Religioasă Biserica „Sfîntul Arhanghel Mihail și Gavriil” și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni împotriva lui Baluța Eugen, intervenient accesoriu Primăria orașului Nisporeni cu privire la evacuarea forțată și la,

acțiunea reconvențională depusă de către Baluța Eugen împotriva Bisericii Ortodoxe din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni privind înlăturarea obstacolelor în executarea drepturilor și obligațiilor în Biserica „Sfîntul Arhanghel Mihail și Gavriil” situată în or. Nisporeni din cadrul Bisericii Ortodoxe din Moldova,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, prin care nu s-a dat curs recursului, pînă la examinarea pricinii în fond de către prima instanță și s-a remis pricina spre examinare în instanța de fond,

c o n s t a t ă

La 08 octombrie 2014, Comunitatea Religioasă Biserica „Sfîntul Arhanghel Mihail și Gavriil” și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni s-au adresat la Judecătoria Nisporeni cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Baluța Eugen, intervenient accesoriu Primăria orașului Nisporeni cu privire la evacuarea forțată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantii au indicat că, terenul aferent și clădirea Bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni, str. Sf. Voievozi aparține cu drept de proprietate Republicii Moldova „Organul de stat”, dat în folosință beneficiarului Mitropoliei Moldovei, care a preluat în gestiune temporară edificiile ortodoxe a comunităților religioase subordonate canonic Mitropoliei Moldovei.

Totodată, comunitatea religioasă Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni este parte componentă a Bisericii Ortodoxă din Moldova „Episcopia de Ungheni și Nisporeni”, fapt confirmat prin certificatul de înregistrare a Mitropoliei Moldovei nr.453 din 28.12.1994 eliberat de Serviciul de Stat pentru Problemele Cultelor, și comunitatea religioasă Episcopia de Ungheni și Nisporeni, or. Ungheni, nr. 2219 din 13.10.2006 prin ordinul nr. 143, de Serviciul de Stat pentru Problemele Cultelor.

Invocă că, prin decretul Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove nr. 01-01/082 din 04.06.2008, în funcția de paroh al bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni a fost numit protoiereul Eugen Baluța

S-a mai invocat că, la data de 25.06.2013 prin decretul Eparhiei de Ungheni și Nisporeni nr. 01-01/114, pentru neascultare față de autoritățile superioare bisericești protoiereul Eugen Baluța a fost destituit din funcția de paroh al bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni și a fost oprit de a oficia cele sfinte.

Conform decretului Eparhiei de Ungheni și Nisporeni nr. 01-01/113 din 21.06.2013 în funcția de paroh al bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni a fost numit protoiereul Valeriu Babilev.

Necătând la acest fapt, pârâtul a refuzat binevol să elibereze încăperile bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni, str. Sf. Voievozi și a început să creeze obstacole comunității religioase Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni și Bisericii Ortodoxă din Moldova „Episcopia de Ungheni și Nisporeni” în folosirea clădirii bisericii și încăperilor de serviciu a bisericii.

Mai mult ca atât, Baluța Eugen refuză binevol să restituie ștampila comunității religioase Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni, necătând la faptul că nu mai este parohul Bisericii.

Reclamanții au solicitat:

- evacuarea forțată a pârâtului Baluța Eugen din clădirea bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni, str. Sfinților Voievozi, casa parohială și încăperilor de serviciu a bisericii,
- obligarea pârâtului Baluța Eugen de a nu crea obstacole comunității religioase Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni și Bisericii Ortodoxă din Moldova „Episcopia de Ungheni și Nisporeni” în folosirea clădirii bisericii „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni, str. Sfinților Voievozi și încăperilor de serviciu a bisericii,
- obligarea pârâtului Baluța Eugen să restituie comunității religioase Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni - ștampila comunității și alte lucruri ca acte ale bisericii și bunurile primite de la enoriași pentru biserică
- să fie încasată din contul lui Baluța Eugen în beneficiul comunității religioase Biserica „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” din or. Nisporeni cheltuielile de judecată (f.d.3-5).

Pe parcursul examinării cauzei, Baluța Eugen a depus cerere reconvențională împotriva Bisericii Ortodoxe din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni, solicitând obligarea Bisericii Ortodoxe din Moldova "Episcopia din Ungheni și Nisporeni" de a nu-i crea obstacole în executarea drepturilor și obligațiilor la

biserica "Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil" din cadrul Bisericii Ortodoxe din Moldova, situată în raionul Nisporeni, orașul Nisporeni, str. Sf. Voievozilor, 16 (f.d.64-67).

Reclamanții Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni, prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu au înaintat o cerere prin care au solicitat scoaterea de pe rol a acțiunii reconvenționale înaintate de către Baluța Eugen, din motiv că a fost depusă de către reclamantul necorespunzător (f.d.99).

Prin încheierea Judecătoriei Nisporeni din 30 martie 2015, demersul înaintat a fost respins ca fiind nefondat (f.d.118).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, nu s-a dat curs recursului depus de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni, pînă la examinarea pricinii în fond de către prima instanță, pricina fiind remisă spre examinare în instanța de fond (f.d.124-125).

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 29 mai 2015, Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu, au declarat recurs, solicitînd repunerea în termenul de declarare a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului recurenții au invocat că, instanța de apel, la emiterea încheierii din 30 aprilie 2015, a încălcat normele de drept procedural și nu a elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru elucidarea corectă a chestiunii privind punerea pe rol a recursului (f.d.129-130).

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a repune în termen recursul declarat de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu. Totodată, instanța de recurs consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art.427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei legale enunțate, Colegiul relevă că, apelanții-recurenți Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni nu au participat la soluționarea chestiunii punerii pe rol și examinării recursului, iar la dosar nu sunt anexate probe care ar confirma data recepționării de către ultimii a copiei încheierii recurate,

împrejurări care servesc drept temei de repunere în termen în baza art. 116 CPC, care indică că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

În asemenea împrejurări și întru evitarea admiterii unei încălcări a dispozițiilor statuate la art. 6 § 1 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a admite cererea privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a repune în termen recursul sub aspectele sus-indicate.

La fel, Colegiul reiterează la caz și prevederile art. 268 alin. (2) CPC RM, care statuează expres că, încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului.

Totodată, potrivit art. 423 alin. (1) CPC RM, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

Reieșind din sensul normelor legale enunțate, Colegiul menționează că, încheierea instanței de judecată prin care a fost respins demersul de scoatere de pe rol a cererii reconvenționale, separat nu poate fi atacată cu recurs, or, aceasta nu împiedică examinarea de mai departe a cauzei. Astfel, Colegiul constată că, recurenții au exercitat recursul într-un mod defectuos. În acest context, instanța de apel corect a stabilit imposibilitatea examinării unui asemenea recurs și corect a restituit pricina în prima instanță în vederea examinării fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recurenților precum că încheierea contestată atentează la dreptul acestora de acces la justiție și la un proces echitabil, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Totodată, analizînd acțiunile recurenților pe parcursul examinării pricinii, precum și modul în care aceștia își exercită drepturile procedurale, Colegiul amintește că, potrivit art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Reieșind din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia că recursul declarat de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu este unul vădit neîntemeiat, considerent din care urmează a fi respins.

În conformitate cu art. 427 lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite demersul depus de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și

Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu, privind repunerea în termen de declarare a recursului.

Se repune în termen recursul declarat de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu.

Se respinge recursul declarat de către Biserica Ortodoxă din Moldova – Mitropolia Moldovei și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni prin intermediul reprezentantului – avocatul Negruța Sergiu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Comunitatea Religioasă Biserica „Sfântul Arhanghel Mihail și Gavriil” și Biserica Ortodoxă din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni împotriva lui Baluța Eugen, intervenient accesoriu Primăria orașului Nisporeni cu privire la evacuarea forțată și la acțiunea reconvențională depusă de către Baluța Eugen împotriva Bisericii Ortodoxe din Moldova – Episcopia de Ungheni și Nisporeni privind înlăturarea obstacolelor în executarea drepturilor și obligațiilor în Biserica „Sfântul Arhanghel Mihail și Gavriil”, situată în or. Nisporeni din cadrul Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valentina Clevadi

Judecătorii

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan